

Kylä-äly

Asuntoreformi 2018 -kilpailu, Jyväskylä

2, Jyväskylä, osallistujatunnus 14805

Kylä-äly

Perinteinen suomalainen kylä rakentuu kylää halkovan tien, kyläraitin, varteen. Kyläläisillä on omat kotinsa raitin varrella, mutta tiiviissä yhteisössä naapurit tunnetaan, palveluita ja tavaroita jaetaan ja aikaa vietetään yhdessä. Kyläläisiä on kaiken ikäisiä, jokaisen osaamisella on merkitystä yhteisön toiminnassa.

Suunnitelmassa modernin kylän yhteisöllisyys on herätetty henkiin arkkitehtuurin ja sitä tukevien palveluiden keinoin. Pienimittakaavainen mutta tiivis kylä rakentuu vehreän kyläraitin varteen ja kylän keskuksessa on koko Kuokkalan aluetta palveleva Kylätalo. Asukkaiden tilat laajentuvat asunnon tiloista monipuolisiin yhteistiloihin ja puistomaiselle pihalle. Kyläyhteisön jakamistalouden tukena on Kylä-äppi, jonka kautta keskustelu, tilojen ja tavaroiden varaaminen ja yhteisön toiminnan seuraaminen on luontevaa. Mikäli sovelluksen käyttäminen tuntuu hankalalta, voi pistäytyä Kylätalolla tarkistamassa viimeisimmät käänteet kyläkoordinaattorilta.

Kylä-äly on modernin yhteisön viisautta; jakamistaloutta, yhteisöllisyyttä ja kohtaamisia, tiedon ja hyödykkeiden jakamista koko yhteisöä tukevalla tavalla.

	KAIKKI	Talo A	Talo B	Talo C	Talo D	Talo E	Talo F	Kylätalo
KERROSALA								
Asunnot	4280,5	1134,5	969,5	269	450	328	1129,5	
Porrashuoneet	626	250	144				232	656,5
Yhteistilat kerroksissa	232,5	35	27	29	50	57	34,5	
Yhteistilat	0							
Autotalli	262,5		262,5					
Aputilat	336	92	103				141	
Kerrosala yhteensä	5475	1222	1506	298	500	385	1537	656,5
BRUTTOALA	5904	1370	1638	316	553	401	1626	704
HUONEISTOALA	3240,5	797	805,5	213	386,5	269	769,5	567
HUONEISTOJEN LUKUMÄÄRÄ	72	20	23	3	5	3	18	

Arkkitehtuuri

Suunnittelualue on kumpuileva ja vehreä tontti Kuokkalan keskustan laidalla. Viereisellä tontilla sijaitsee Kuokkalan kirkko, tontin etelälaidalta avautuu pitkät näkymät Lukkarin puistoon. Alueella on kattavasti asumista tukevia palveluita, kuten koulu ja ruokakauppa, ja hyvät liikenne yhteydet Jyväskylän keskustan suuntaan.

Arkkitehtuuri muodostaa yhtenäisen, Kuokkalan keskuksen aluerakennetta täydentävän kokonaisuuden, missä suunnittelualueen maaston muodot ja vehreä puistomaisuus on otettu arkkitehtuuria määrittäväksi tekijäksi. Suunnittelualueen sijainti Kuokkalan kirkon vieressä toimii ohjaavana tekijänä alueen herkälle korkomaailmalle, joka kaikista lähestymissuunnista korostaa kirkon asemaa Kuokkalan keskustan rakennuskannassa. Suunnittelualueen luoteen puoleinen laita kirkon vieressä on suunnitelmassa esitetty rakentamattomana, puistovyöhykkeenä, joka toisaalta avaa kirkon sisäänkäynniltä pitkän näkymän ja toisaalta rikastuttaa Tilkantorin ilmettä luomalla torilta nykyiseltään uupuvaa vehreyttä. Rakennusten kattomuoto mukailee perinteisen puurakentamisen ilmettä, muodostaen kylälle harmonisen ja yhtenäisen siluetin. Kylä muodostaa tiiviin, yhtenäisen korttelirakenteen, jossa kahden koordinaatiston välissä oleva Kylätalo ottaa selkeästi paikkansa alueen keskiössä. Kylätalo kurkottaa muun korttelirakenteen reunojen yli, lunastaen paikkansa koko Kuokkalan alueen yhteisenä kokoontumispaikkana.

Väriykseltään ja materiaaleiltaan Kylän arkkitehtuuri tukee Kuokkalan keskustan kokonaisuutta jääden kuitenkin Kuokkalan kirkolle alisteiseksi. Puurakenteisten asuinrakennusten julkisivujen puuverhous on käsitteeltään vaalea, katot ja ikkunoiden detaljit ovat tummaa pellitystä. Sisäänkäyntien syvennykset korostetaan tummalla puuverhoilulla. Kuokkalan kirkon tapan, koko alueen kohtaamispaikkana toimiva Kylätalo on julkisivuverhoukseltaan tumma kontrastina alueen muutoin vaalealle kerrostalokannalle. Kylätalo julkisivut ovat tummaa metalliverhoilua, metallin rinnalle tuodaan lämmin puumateriaali.

Kylätalo

Kylätalo on alueen sydän. Alueen keskellä ja sen reunojen yli kurottava Kylätalo jatkaa asuntojen oleskelutiloja niiden ulkopuolelle ja tarjoaa toimivat tilat arjen pyörittämiseen. Kylätalo tarjoaa mahdollisuuksia asukkaiden päivittäisiin kohtaamisiin ja isompien juhlien tai tapahtumien järjestämiseen. Kylätalossa on kaksi pääsaliä, joista ensimmäisen kerroksen co-working ja yhteiskeittiö käyttöön tarkoitettu sali on jaettavissa kahteen osaan. Toisessa kerroksessa sijaitsee suurempi Yläsali sekä saunatilat. Kellariin on sijoitettu askartelu- ja pajatilaa sekä varastotilaa, jota alueen asukkaat voivat lisätilan tarpeessa vuokrata. Kylätalon ja koko kyläyhteisön toimintaa tukemaan voidaan palkata kyläkoordinaattori, joka opastaa ja organisoii Kylätalon toimintaa sekä mahdollisesti myös muita ohjelmaa, kuten tapahtumia.

Kylä-äppi

Kylä-äppi kokoaa Kylän kaikki toiminnot yhteen. Jakamistalouteen perustuvassa kyläyhteisössä asunnon tilat laajentuvat yhteistiloihin ja kaikkea ei tarvitse omistaa itse. Tilojen, kuten saunojen, Kylätalon salien varaaminen onnistuu livevarauskalenterin kautta ja seuraavaksi vapaan pesutuvan voi varata vaikkapa naapuritalosta. Äpin kautta kyläyhteisön tiedotus ja tapahtumista ilmoittaminen onnistuu tavoittaa kaikki kylän asukkaat. Lauantaiamun lastenohjelmien katseluun voi tiedustella kavereita naapurista tai kutsua koko alueen asukkaat jääkiekon kisakatsomoon Kylätalolle. Äpin avulla voidaan myös helpottaa vuokranantajan ja vuokralaisen kommunikointia reaaliajassa. Mobiilivallankumous ei ole lähdössä mihinkään; henkilökohtaiset laitteet tulevat säilymään jokaisen taskussa vielä pitkään ja siksi niiden hyödyntäminen myös uusissa asumisen palveluissa on ajankohtaista.

Asunnot ja asumista palvelevat yhteistilat

Yhteisöllisyys ja jakamistalous määrittää myös asuntojen arkkitehtuuria. Suunnitelmassa esitetty asuntokanta muodostuu pääasiassa 1 - 3 huoneen vuokra-asunnoista, joiden suunnittelussa erilaisiin asujiin ja asumistilanteisiin on kiinnitetty erityistä huomiota. Kaksioissa ja sitä suuremmissa asunnoissa, asuntojen jakaminen kimppekämpiksi tai kahdeksi erilliseksi asunnoksi on mahdollista ilman rakenteellisia muutoksia. Yksioissa pohjaratkaisulla on pyritty mahdollistamaan toimiva kalustus ja asunnon joustavuus erilaisten asujien tarpeisiin; budjettisyydestä yksioissa asuvasta opiskelijapariskunnasta liikkumisen apuvälineitä käyttävään vanhukseen.

Asuntojen sisäiset aputilat on pidetty maltillisen kokoisina ja osaa arjen toiminnoista on jatkettu asuntojen ja asuinrakennuksen seinien ulkopuolelle. Kerrostaloissa porrashuoneen ja rivitaloissa sisäänkäynnin yhteyteen on esitetty yhteistila, johon voidaan sijoittaa pesula, pieni liikkumisen apuvälineille tarkoitettu varasto tai vaikka sauna.

Pysäköinti ja pyöräpaikat

Jyväskylän kaupungin suunnitelmien mukaisesti Kuokkalan alue kuuluu pyöräilyvyöhykkeeseen (<https://www.jyvaskyla.fi/kaavoitus/pysakointi>). Suunnitelmassa pyörän asemaa kulkuvälineenä auton sijaan on korostettu. Asukkaiden käyttöön on osoitettu tila yhteiskäyttöisille pyörille tai sähköpyörille talo A:n varastotiloihin. Hyvien huoltotilojen ja sisäsäilytyksen varmistamalla voidaan kyläläisiä kannustaa ympärivuotiseen pyöräilyyn.

Alueen pysäköinti on ratkaistu maanpäällisillä pysäköintipaikoilla tontin pohjoislaidalla sekä talo B:n kellariin rakennettavalla asukkaille tarkoitettujen yhteiskäyttöautojen autotallilla. Alueen pysäköinti on laskettu normilla 1 ap / 120 as-km², laskuun on huomioitu kaikki kerrosalassa ilmoitetut alat. Yhteiskäyttöautojen osuus uusille rakennuksille osoitettavista paikoista on 12 paikkaa, minkä perusteella on autopaikkojen määrää on esitetty vähennettäväksi 25%, mikä vastaa yhteiskäyttöautojen osuutta paikoista. Suunnitelmassa esitetty asuntokanta on vuokra-asumista, jonka perusteella autopaikkoja on lisäksi esitetty vähennettäväksi 20% (malli Helsingissä samalla etäisyydellä keskustasta sijaitsevista asuinalueista, kuten Kalasataman alue). Alueen asukkaiden käyttöön tarkoitettulle Kylätalolle ei ole suunnitelmassa osoitettu autopaikkoja, sillä käyttäjien eli alueen asukkaiden pysäköinti on ajateltu hoidetun jo muutoin.

Kylän jakamistalouteen ja yhteisöllisyyden perustavat ratkaisut tukevat pysäköintinormeista joustamista suunnittelualueella. Kylä-äpin kautta autojen varaaminen, kimppekyytien tarjoaminen ja etsiminen helpottuu. Tehokkaalla varausjärjestelmällä voidaan myös vähentää autojen ja tilojen tyhjääkäyttöä.

AUTOPAIKAT (1/120 as-km)	
Sopimuspaikat 30kpl	30
Uusille rakennuksille osoitetut autopaikat, kpl	43
Vuokra-asumisen perusteella vähennetään 25%	32
Yhteiskäyttöautojen määrän perusteella vähennetään 12 ap	20
Yhteensä	50